

22.08.2019

Вперше держава зможе підтримувати науку через гранти – порядок їх надання визначив Уряд

Відтепер державне фінансування науки в Україні може відбуватися в формі грантів – це дозволить більше зорієнтувати дослідження на потреби держави та розширити канали державної фінансової підтримки науковцям. Відповідний порядок був прийнятий Кабінетом Міністрів ([Офіційний сайт Міністерства освіти і науки України](#)).

«Цим документом ми запропонували докорінно нову філософію бюджетного фінансування української науки – грантової підтримки. Ця форма – загальноприйнята у світі, але ми, на жаль, фактично не використовували її для державної підтримки науки та інновацій», – зазначила Міністр освіти і науки Л. Гриневич.

До цього фінансування науки державою відбувалось двома способами:

- бюджетне фінансування діяльності наукових установ;
- укладання договорів на виконання розробок.

В обох випадках держава є замовником та кінцевим власником результатів. Це, по-перше, суттєво обмежує можливості впровадження створених технологій. А, по-друге, іноді викликає сумніви, чи доцільно державі бути власником прав інтелектуальної власності на розробки в інтересах галузей, які давно вже приватизовані.

Натомість грантова підтримка – це буде своєрідний спосіб державно-приватного партнерства – вчених та суспільства – у сфері науки і технологій. З його допомогою держава зможе стимулювати дослідницьку активність за обраними пріоритетами в інтересах всього суспільства.

«Гранти держави зможе надавати МОН, інші ЦОВВи, що мають наукові установи, виші, наукові ліцеї, а також НАН, галузеві академії, Нацфонд досліджень. Це дуже важливо в контексті того, що головним завданням певного міністерства чи ЦОВВа є розробка та впровадження політики в своїй сфері. Через інструмент грантів вони зможуть стимулювати ту наукову діяльність, отримувати ті розробки, які потрібні для розвитку сфери саме зараз або в найближчому майбутньому. Так ми зможемо більше зорієнтувати тематику досліджень і розробок на потреби держави», – пояснила Міністр.

Майнові права на інтелектуальну власність, яка буде створена під час досліджень за рахунок грантів, належатимуть самим науковцям, а не державі. Придбане обладнання також залишатиметься у власності отримувачів грантів.

Гранти надаватимуться виключно на конкурсній основі й не більш як на 3 роки. Порядок відбору визначатиме сам грантодавець, попередньо погодивши його з МОН. Конкурс відбуватиметься за чітко визначеними етапами, зокрема, оголошення про відбір, його умови та результати мають обов'язково оприлюднюватися на сайті грантодавця і МОН.

Державні гранти можна буде надавати на:

- наукові дослідження та розробки;
- проекти міжнародного співробітництва;

- розвиток матеріально-технічної бази;
- наукове стажування;
- наукові конференції, турніри, інші науково-комунікативні заходи, а також заходи з популяризації науки;
- доступ до науково-технічної інформації та наукової літератури.

Важливо, що серед отримувачів гранту можуть бути наукові ліцеї, що дозволить додатково підтримати талановитих школярів.